

Millised on puudega last kasvatavate perede vajadused ja ootused

Heli Kaldoja

Laps sünnib maailma, ühte perre, et

- kasvada,
- mängida,
- täiskasvanuks saada,
- õnnelik olla
- jne jne.....
- - **ELADA**

Nii ka puudega laps!

Perest saab puudega last kasvatav pere

- Lisaks tavalisele pereelule saab lapse jaoks vajalik ja oluline oluliseks kogu perele

Ootused üldiselt

- **I Lapse jaoks:**

- Olla täna laps, kelle arengut hoolivalt toetatakse
- Olla ükskord ise täiskasvanu, elada inimväärselt, võimalikult iseseisvat elu

- **II Pere jaoks:**

- Olla toimiv (normaalne) pere ka koos puudega lapsega
- Olla ükskord täiskasvanud lapse vanemad

I Lapse jaoks:

- 1. Ravi**
- 2. Rehabilitatsioon**
- 3. Omaealistega suhtlemine**
- 4. Hariduse saamine**

I Lapse jaoks:

1. Ravi (õigeaegne, kvaliteetne, kättesaadav, piisavas mahus)

- Probleemid:

- * Kättesaadavus sõltuvalt elukohast (kaugus, transport)

- * Ettenähtud taastusravi mahud

I Lapse jaoks:

- 2. Rehabilitatsioon** eesmärgiga arendada ja toetada võimalikult iseseisvat toimetulekut nüüd ja tulevikus (arengut toetavad teenused, abivahendid, toetavad teenused jm)

Probleemid:

- Rehabilitatsiooniteenuste kättesaadavus, kaootilisus, koordineerimatus
- Abivahendid aasta-aastalt kallinenud (sellega kasvab ka omaosaluse suurus)
- Füüsilise keskkonna kohandamine, invatransport, isiklik abistaja koolis ja kodus – KOV ei suuda rahastada

I Lapse jaoks:

3. Omaealistega suhtlemine sotsiaalse arengu tagamiseks (päevakeskus, lasteasutus jm)

Probleemid:

- * Kättesaadavus (maakohdades)
- * Ei olda valmis integreerima puudega lapsi tavalasteasutustesse

I Lapse jaoks:

4. Hariduse saamine (kool)

Probleemid:

- * Haridussüsteem väga jäik ja puudega lapse kaasamine (va erikoolid) äärmiselt raske

II Pere jaoks

1. Toimetulek uue rolliga, pereliikmete vahelised suhted

2. Pere majanduslik toimetulek

3. Peresisene tööjaotus

.....

Pere toetuseks:

- **Pere rehabilitatsioon** (esmanõustamised, pereteraapia, psühholoogiline ja sotsiaalne toetus, spetsialistide soovitusel-nõustamised)
- **Toetavad teenused!!!**
  - * päevahoid
  - * transport
  - * lapse isiklik abistaja
  - * puhkuse võimaldamine perele
  - * keskkonna kohandamine (+ abivahendid, mis kergendavad näit lapse hooldamist)
- **Paindlik tööturg**
- **Piisavad toetused**